1975 Tır Sözleşmesi

31.03.1985 Tarihli 18711 Sayılı Resmi Gazete 1975 TIR SÖZLEŞMESİ İşbu Sözleşme, 1959 TIR Sözleşmesinin yerini almak üzere Birleşmiş Milletler Teşkilatınca 14 Kasım 1975 tarihinde kabul edilmiştir. 27/8/1984 tarihli ve 84/8457 sayılı K

31.03.1985 Tarihli 18711 Sayılı Resmi Gazete

1975 TIR SÖZLEŞMESİ

İşbu Sözleşme, 1959 TIR Sözleşmesinin yerini almak üzere Birleşmiş Milletler Teşkilatınca 14 Kasım 1975 tarihinde kabul edilmiştir. 27/8/1984 tarihli ve 84/8457 sayılı Kararnameye ektir.

14 Kasım 1975 tarihli ekli “TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına dair Gümrük Sözleşmesi”nin 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 26/12/1984 tarihli ve EİGM/EİUE:IV-734-110-9-4627-6402 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanun’un 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 16/1/1985 tarihinde kararlaştırılmıştır.

TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi (TIR Sözleşmesi)

AKİT TARAFLAR,

Karayolu taşıtları ile uluslararası eşya taşınmasını kolaylaştırmayı İSTEYEREK,

Taşıma şartlarındaki iyileştirmenin, aralarındaki işbirliğinin geliştirilmesinde önemli bir unsur teşkil ettiğini DÜŞÜNEREK,

Özellikle sınırlarda olmak üzere, uluslararası taşımacılıktaki idari formalitelerin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesini arzu ettiklerini BEYAN EDEREK,

Aşağıdaki hususlarda ANLAŞMIŞLARDIR:

Bölüm I

GENEL

(a) TARİFLER

Madde 1

Bu Sözleşmede:

(a) “TIR taşıması” deyiminden; bu Sözleşme ile saptanan TIR rejimi altında eşyaların bir hareket noktasındaki Gümrük idaresinden, bir varış noktasındaki Gümrük idaresine taşınması, **(Değişiklik: RG-17.11.2002-24939-BBK-2002/4854)**

(b) “TIR işlemi” deyiminden; bir TIR taşımasının, belli bir ülkenin bir hareket veya giriş (yol boyu) Gümrük idaresi ile bir varış veya çıkış (yol boyu) Gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmı; **(Uygunluk: RG-17.11.2002-24939-BBK-2002/4854)**

Madde 1, fıkra (b) için Açıklama Notu

0.1 (b) 1 inci maddenin (b) bendi, bir veya birden çok ülkede birden çok hareket veya varış gümrük idaresi bulunması halinde, bir Akit Tarafta birden çok TIR işlemi olabileceği anlamını taşır. Bu şartlar altında, bir TIR taşımasının iki ardarda gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen ulusal kısmı, bu gümrük idarelerinin hareket, varış veya yol boyu gümrük idareleri olmalarına bakılmaksızın, bir TIR işlemi olarak kabul edilir. **(Uygunluk: RG-09.10.2006-26314-BBK-2006/10922)**

(c) “Bir TIR işleminin başlaması” deyiminden; bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) Gümrük idaresine sunulması ve TIR karnesinin Gümrük İdaresince kabul edilmesi; **(Uygunluk: RG-17.11.2002-24939-BBK-2002/4854)**

(d) “Bir TIR işleminin sonlandırılması” deyiminden; bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) Gümrük idaresine sunulması; **(Uygunluk: RG-17.11.2002-24939-BBK-2002/4854)**

(e) “Bir TIR işleminin ibrası” deyiminden; TIR işleminin bir Akit Tarafta usulüne uygun olarak sonlandırıldığının Gümrük makamları tarafından tescili anlaşılır; bu husus Gümrük makamlarınca, varış veya çıkış (yol boyu) Gümrük idaresinde mevcut veri veya bilgilerin hareket veya giriş (yol boyu) Gümrük idaresindeki veri veya bilgilerle karşılaştırılması suretiyle saptanır; **(Uygunluk:**

RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)

(f) “İthal veya ihraç vergi ve resimleri” deyimi, verilen hizmetin yaklaşık bedeli ile sınırlı olan ücret ve masrafları kapsamayan, ancak eşyanın ithali/ihracında veya buna bağlı olarak alınan gümrük vergileri ve tüm diğer vergi, resim, ücretler ile diğer masrafları ifade eder.” **(Değişiklik: RG-19.09.2017-30185-BKK-2017/10740)**

Madde 1, fıkra (f) için Açıklama Notu

0.1 (f) 1 inci maddenin (f) bendi kapsamı dışındaki ücret ve masraflar, Akit Taraflarca eşyanın ithal veya ihracı nedeniyle veya bunlara bağlı olarak konulan, ancak ithal ve ihraç vergi ve resimleri dışındaki tüm tutarları ifade eder. Bu tutarlar, verilen hizmetin yaklaşık bedeli ile sınırlıdır; ve yerli ürünlere dolaylı bir koruma veya ithalat/ihracat üzerindeki mali amaçlı vergileri ifade etmez. Bu ücret ve masraflar, diğerlerinin yanı sıra, aşağıdaki ödemeleri içerir:

Transit için talep edildiği takdirde menşe şahadetnameleri,

Kontrol amacı ile gümrük laboratuarları tarafından yapılan tahliller,

Normal çalışma saatleri ve gümrük binaları dışında yapılan gümrük muayeneleri ve gümrükleme işlemleri,

İnsan, hayvan ve bitki sağlığı gerekçeleriyle yapılan kontroller.” **(Değişiklik: RG-19.09.2017-30185-BKK-2017/10740)**

(g) “Karayolu taşıtı” deyiminden; yalnız motorlu karayolu taşıtları değil fakat bu taşıtlar tarafından çekilmek üzere yapılmış her türlü römorklar veya yarı römorklar, **(Değişiklik: RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(h) “Taşıt dizisi” deyiminden; karayolunda bir ünite olarak hareket eden bağlı taşıtlar;
(Değişiklik: RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)

(j) “Konteyner”deyiminden; taşıma işlerinde kullanılan (büyük sandık, müteharrik sarnıç veya benzerleri) ve **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 1, fıkra (j) için Açıklama Notu

0.1 (j) “Müteharrik Karoser” deyiminden kendiliğinden hareket edemeyen, özellikle bir karayolu taşıtı ile birlikte taşınan, şasesi karoserin alt kasası ile birlikte münhasıran bu amaçlara uygun hale getirilmiş yük aracı anlaşılır Bu deyim ayrıca, kombine kara ve demiryolu taşımacılığı için düzenlenmiş yük aracı olan hareketli karoserleri de kapsar. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 1, fıkra (j) (i) için Açıklama Notu

0.1 (j) (i) “Kısmen kapalı” deyimi 1 nci maddenin (j)(i) alt paragrafındaki teçhizata uygulandığı üzere, kapalı konteynere benzer bir taban ve üst çatıdan oluşan ve yükleme yeri vazifesi gören tertibatla ilgilidir. Üst çatı genel olarak bir konteynerin çerçevesini oluşturan metal unsurlardan yapılmıştır. Bu tip konteynerler aynı zamanda bir ya da daha fazla yan ve ön duvarları içerebilir. Bazı durumlarda, sadece tabana direklerle bağlı bir tavan vardır. Bu tip konteynerler özellikle havaleli eşyaların (örneğin motorlu taşıtlar) taşımacılığında kullanılır. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(i) içine eşya konmak üzere bir kompartman teşkil edecek şekilde, kısmen veya tamamen kapalı,

(ii) devamlılık niteliğine sahip olup, bu nedenle de bir çok defa kullanılabilecek şekilde sağlam,

(iii) yol boyunca aktarmaya gerek göstermeksizin, bir veya daha fazla sayıda taşıt tarafından eşya naklini kolaylaştıracak şekilde özel olarak yapılmış,

(iv) bir taşıttan diğerine bağlanması sırasında manevraya müsait bir şekilde yapılmış,

(v) kolaycayüklenecek ve boşaltılacak şekilde yapılmış,

(vi) iç hacmi en aşağı bir metre küp olan araçlar, anlaşılır.

“Ayrılabilen karoseriler” konteyner olarak telaki edilir.

(k) “Hareket Gümrük idaresi” deyiminden, yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı yerdeki Akit Taraflardan birine ait Gümrük idaresi; **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(l) “Varış Gümrük idaresi” deyiminden; yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının sona erdiği yerdeki Akit Taraflardan birine ait Gümrük idaresi; **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(m) “Yol boyu Gümrük idaresi” deyiminden, bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşıması sırasında giriş veya çıkış yaptığı Akit Taraflardan birine ait Gümrük idaresi; **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(n) “Kişi” deyiminden, gerçek ve tüzel kişiler, **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(o) “TIR karnesi hamili” deyiminden; Sözleşme’nin ilgili hükümlerine uygun olarak kendisine TIR karnesi verilen ve hareket Gümrük idaresinde eşyayı TIR rejimine tabi tutma isteğini belirten bir TIR karnesi formunda adına beyanda bulunulan kişi anlaşılır; TIR karnesi hamili, karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte hareket Gümrük idaresine, yol boyu Gümrük idaresine ve varış Gümrük idaresine sunulmasından ve Sözleşme’nin diğer ilgili hükümlerine tam olarak uyulmasından sorumludur, **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(p) “Ağır veya havaleli eşya” deyiminden, ağırlıkları, boyutları veya nitelikleri nedeni ile genellikle kapalı bir karayolu taşıtında veya kapalı bir konteynerde taşınmayan maddeler, **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

(q) “Kefil kuruluş” deyiminden, TIR rejiminden yararlanan kişilere garantör olması Akit Taraflardan birinin Gümrük makamlarınca veya diğer yetkili makamlarca yetkilendirilen kuruluş, anlaşılır. **(Değişiklik:RG-10.05.2019-30770M-CK-1059)**

(r) “Uluslararası kuruluş” deyimi, uluslararası garanti sisteminin etkin bir şekilde düzenlenmesi ve işleyişi hususunda sorumlu olması için İdari Komite tarafından yetkilendirilen kuruluşu ifade eder. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

(b) UYGULAMA ALANI

Madde 2

Bu Sözleşme, TIR taşımasının başlangıç ve bitişi arasındaki yolculuğun bir kısmı karayolu ile yapılmak şartı ile, bir Akit Tarafın hareket noktasındaki Gümrük idaresinden bir diğer veya aynı Akit Tarafın varış noktasındaki Gümrük idaresine kadar bir veya daha fazla sınır arasında aktarma edilmeksizin karayolu taşıtları ile, taşıt dizileri ile veya konteynerlerle eşya taşınmasına şamildir. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 2 için Açıklama Notları

0.2-1 2 nci madde, TIR karnesi himayesinde yapılan taşımacılık işleminin yolculuğun bir bölümünün yabancı bir ülkede yapılması şartı ile aynı ülkede başlayıp bitebileceğini öngörmektedir. Bu gibi durumlarda çıkış gümrüğü yetkililerinin, , TIR karnesine ilaveten eşyaların tekrar gümrüksüz ithalini sağlamak amacı ile ulusal bir belge talep etmelerini engellemez. Bununla beraber gümrük yetkililerinin böyle bir belge üzerinde ısrar etmemeleri, bunun yerine TIR karnesi üzerinde yapılmış uygun bir tasdiki kabul etmeleri tavsiye olunur.

0.2-2 Bu maddenin hükümleri yolculuğun sadece bir kısmı karayolu ile yapıldığı takdirde TIR karnesi himayesinde eşyaların taşınmasına izin verir. Bu hükümler yolculuğun hangi kısmının karayolu ile yapılacağını belirlemediği gibi bunun TIR taşımasının başlangıç ve bitimi arasındaki bir noktada yapılması yeterlidir. Fakat daha önce tahmin edilemeyen ticari nitelikte veya kaza niteliğindeki bazı nedenlerle yolculuğun başlangıcında gönderenin niyetine rağmen hiçbir kısmının karayolu ile yapılmadığı durumlar olabilir. Yine de Bu gibi istisnai durumlarda Akit Taraflar TIR karnesini kabul ederler ve kefil kuruluşların sorumluluğu yürürlükte kalır. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 3

Bu Sözleşme hükümlerinden yararlanabilmek için:

(a) Taşıma işlemi,

(i) III (a) bölümünde öngörülen şartlarla daha önce onaylanmış bulunan karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerlerle, veya

(ii) III (c) bölümünde öngörülen şartlar altında diğer karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerlerle, veya

(iii) III (c) bölümünde öngörülen şartlar altında bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine kendiliğinden seyahat eden ve kendileri eşya olarak kabul edilen ihraca konu karayolu taşıtları veya otobüsler, vinçler, yol süpürücüler, betoniyerler, vb. özel taşıtlarla yapılmalıdır. Bu tür taşıtların başka eşya taşımaları halinde yukarıdaki (i) ve (ii) de öngörülen şartlar uygulanacaktır. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 3, fıkra (a) için Açıklama Notu

0.3 (a) (iii) Madde 3 (a) (iii) hükmü kendiliğinden seyahat eden binek otomobillerini (AS Kodu 8703) kapsamaz. Ancak, binek otomobilleri Madde 3 (a) (i) ve (a) (ii) de belirtildiği şekilde diğer taşıtlarla TIR rejimi himayesinde taşınabilir. **(Uygunluk:RG-16.02.2011-27848-BKK-2011/1290)**

(b) Taşıma işlemleri, 6 ncı madde hükümlerine göre yetkilendirilen kuruluşlar tarafından teminata bağlanmalı ve bu Sözleşme'nin 1 sayılı ekinde gösterilen örneğe uygun TIR Karnesi himayesinde yapılmalıdır **(Değişiklik:RG-10.05.2019-30770M-CK-1059)**

(c) İLKELER

Madde 4

TIR rejimi altında taşınan eşyadan yolboyu Gümrük idarelerince ithal veya ihraç vergi ve resimleri tahsil edilmez veya teminat alınmaz.

Madde 5

Mühürlü karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerlerde taşınan eşya genel kural olarak, yol boyu Gümrük idarelerinde muayeneye tabi tutulmaz.

Bununla beraber Gümrük makamları, istisnai durumlarda ve özellikle bir yolsuzluk şüphesi halinde, suistimalleri önlemek için bu idarelerde eşyayı muayene edebilirler.

Madde 5 için Açıklama Notu

0.5 Bu madde, eşyalar üzerinde kontroller yapma hakkını engellemez, ancak bu kontrollerin olarak çok sınırlı olmasını vurgular. Gerçekte, uluslararası TIR karnesi sistemi, ulusal sistemlerden daha fazla koruma sağlar. İlk olarak, eşyalarla ilgili TIR karnesi üzerinde belirtilen hususlar, çıkış ülkesince istenebilecek gümrük belgelerinde belirtilen hususlara uygun olmalıdır. Buna ilaveten, transit ve varış ülkeleri, çıkışda yürütülen ve çıkış bürosu gümrük makamlarınca tasdik edilen kontrollarla, güvence altına alınmışlardır. (19 ncu maddenin açıklama notuna altındaki nota bkz)

Bölüm II

TIR KARNELERİNİN VERİLMESİ

KEFİL KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARI

Madde 6

Her Akit Taraf, Ek 9, Bölüm 1'de belirtilen asgari koşul ve gereklere uygun olarak, kuruluşlara doğrudan ya da muadil kuruluşlar aracılığıyla TIR karnesi verme ve kefil olma izni verebilir. Ek 9, Bölüm I'de yer alan asgari koşul ve gerekler yerine getirilmediği takdirde, izin iptal edilir. **(Değişiklik:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

Bir ülkede kuruluşun kefaleti, ancak kendisinin de bağlı bulunduğu uluslararası kuruluşa bağlı yabancı kuruluşlar tarafından verilmiş TIR karneleri himayesindeki faaliyetlerle ilgili sorumlulukları kapsadığı takdirde, yetkilendirilmiş sayılır. **(Değişiklik:RG-10.05.2019-30770M-CK-1059)**

Madde 6, fıkra 2 için Açıklama Notu

0.6.2. Bu paragrafın hükümleri uyarınca, bir ülkenin gümrük makamları, her biri kendisi veya kendisi ile ilgili kuruluşlarca verilen karnelerin ibra edilmemesinden doğan sorumluluğa hedef olabilecek birden fazla kuruluşu onaylayabilir.

Mükerrer 2. Bir uluslararası kuruluş, İdari Komite tarafından, uluslararası teminat sisteminin etkin bir şekilde düzenlenmesi ve işleyişine ilişkin sorumluluğu almak üzere yetkilendirilmelidir. Yetkilendirme, kuruluşun Ek-9, Bölüm III'de belirtilen koşulları ve gereklilikleri yerine getirdiği müddetçe devam eder. Yetkilendirme, bu koşul ve şartların yerine getirilmemesi halinde İdari Komite tarafından iptal edilebilir. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 6, mükerrer fıkra 2 için Açıklama Notu

0.6.2 mükerrer-1 Uluslararası kuruluş ile üye kuruluşlar arasındaki ilişki, uluslararası kefalet sisteminin işleyişine konu alan yazılı anlaşmalarla belirlenir. **(Değişiklik:RG-25.03.2007-26473-BKK-2007/11745)**

0.6.2 mükerrer-2 Madde 6.2 mükerrer uyarınca yapılan yetkilendirme, BM-AEK ve uluslararası kuruluş arasında yazılı bir anlaşma şeklinde olmalıdır. Anlaşmada, uluslararası kuruluşun Sözleşmenin ilgili hükümlerine uyacağı, Sözleşmenin Akit Taraflarının yetkilerine riayet edeceği, TIR İdari Komitesi kararlarına uyacağı ve TIR Yürütme Kurulunun taleplerini

karşılayacağı belirtilmelidir. Uluslararası kuruluş anlaşmayı imzalayarak, yetkilendirmenin ona yüklediği sorumlulukları kabul ettiğini teyit eder. TIR karnelerinin merkezi basım ve dağıtımının yukarıda belirtilen uluslararası kuruluş tarafından sağlanması halinde, Anlaşma, Ek 8 Madde 10 (b)'de belirtilen uluslararası kuruluşun sorumluluklarına da uygulanır. Anlaşma İdari Komite tarafından kabul edilir. **(Uygunluk:RG-25.03.2007-26473-BKK-2007/11745)**

Kefil Kuruluş, sadece ikamet ettikleri ya da yerleşik bulundukları Akit Tarafların yetkili makamlarınca TIR rejiminden yararlanmaları reddedilmemiş kişilere TIR karnesi verir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

TIR rejiminden yararlanma izni, sadece Sözleşme'nin Bölüm II, Ek 9'da belirtilen asgari koşul ve gerekleri sağlayan kişilere verilir. Sağlanan bu kriterlerin korunamaması halinde, 38 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, söz konusu izin iptal edilir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

TIR rejiminden yararlanma izni, Sözleşme'de Ek 9, Bölüm II'de belirtilen hükümlere uygun olarak verilir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

Madde 7

İlgili yabancı kuruluşlar veya uluslararası kuruluşlar tarafından kefil kuruluşlara gönderilen TIR karneleri örnekleri ithal ve ihraç vergi ve resimleri ile, ithal ve ihraç yasaklama ve kısıtlamalarına tabi tutulmazlar.

Madde 8

Kefil kuruluş, bir TIR işlemiyle kendisinden ödeme talebinde bulunulmasına neden olan usulsüzlük nedeniyle ilgili Akit Tarafın gümrük kanun ve düzenlemeleri uyarınca alınması gereken ithal ve ihraç vergi ve resimler ile bunlara ilişkin gecikme faizini, teminat altına alınan azami tutara kadar ödemeyi üstlenir. Kefil kuruluş, yukarıda anılan kişilerin ödeyeceği tutarların ödenmesinden, bu kişilerle müştereken ve müteselsilen sorumludur. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Bir Akit Tarafın Gümrük kanun ve yönetmelikleri, yukarıda birinci paragrafta belirtilen ithal vergi ve resimlerinin ödenmesini öngörmüyorsa, kefil kuruluş aynı şartlarla ithal veya ihraç vergi ve

resimlerine ve gerekiyorsa bunlara ilişkin gecikme faizlerine eşit bir para tutarını öder.

Madde 8, fıkra 2 için Açıklama Notu

0.8.2 Bu paragraf hükümleri, Madde 8'de belirtilen yolsuzlukların olması halinde Akit Tarafların kanun ve yönetmelikleri, ithal ve ihraç vergi ve resimlerinden ziyade idari para cezasının veya diğer parasal yaptırımların ödenmesini öngörüyorsa, uygulanır. Bununla beraber ödenecek meblağ malların ilgili gümrük hükümlerine uygun olarak ithal ve ihraç edilmiş olmaları halinde ödenmesi gereken ithal veya ihraç vergi ve resimleri tutarını geçemez; bu miktar gecikme faizleriyle artırılabilir. **(Uygunluk:RG-03.09.1988-19918-BKK-88/13105)**

Her Akit Taraf, birinci ve ikinci paragraf hükümlerine göre kefil kuruluştan talep edilecek azami para tutarını tespit eder.

Madde 8, fıkra 3 için Açıklama Notu

0.8.3 Akit Taraflara, her TIR karnesi için kefil kuruluştan talep edebilecekleri azami miktarı 100.000 avroya eşit bir miktar ile sınırlandırmaları tavsiye edilir. **(Değişiklik:RG-03.11.2018-30584M2-CK-308)**

Aşağıda ayrıntıları belirtilen ve öngörülen azami miktarı aşan alkol ve tütün taşımacılığında gümrük makamlarının, kefil kuruluştan talep edebilecekleri azami miktarı 200.000 ABD Dolarına eşit bir miktara kadar artırmaları tavsiye olunur:

(1) Alkol derecesi hacim itibariyle %80 veya daha fazla olan tağyir edilmemiş etil alkol (Armonize Sistem Kodu:2207.10)

(2) Alkol derecesi hacim itibariyle %80 den az olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içkiler; alkollü içkilerin imalatında kullanılan türden bileşik alkollü müstahzarlar (Armonize Sistem Kodu:22.08)

(3) Tütün içeren purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar (Armonize Sistem Kodu:2402.10)

4) Tütün içeren sigaralar(Armonize Sistem Kodu:2402.20)

5) İçilen tütün, herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeler içersin içermesin (Armonize Sistem Kodu:2403.11 ve 2403.19) **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Yukarıda belirtilen tütün ve alkol kategorileri aşağıda belirtilen miktarları aşmadığı takdirde kefil kuruluştan talep edilebilecek azami miktarın 50.000 ABD Dolarına eşit bir miktar ile sınırlandırılması tavsiye edilir:

1) 300 Litre

2) 500 Litre

3) 40.000 adet

4) 70.000 adet

5) 100 kilogram

Yukarıdaki sigara ve alkol kategorilerinin kesin miktarları (litre, adet, kilogram) TIR karnesindeki eşya manifestosunda belirtilmelidir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

Hareket noktasındaki Gümrük idaresinin bulunduğu ülke yetkililerine karşı kefil kuruluşun sorumluluğu, TIR karnesinin Gümrük idaresince kabulü ile başlar. Eşyanın TIR rejimi altında taşındığı müteakip ülkelerde bu sorumluluk, eşya bu ülkelere girdiğinde, 26 ncı maddenin birinci ve ikinci paragrafı hükümlerine göre TIR taşımasının geçici olarak durdurulması halinde ise TIR taşımasının yeniden başladığı Gümrük idaresince TIR karnesinin kabulü ile başlar. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Kefil kuruluşun sorumluluğu, yalnız TIR karnesinde yazılı eşyaya şamil olmayıp, aynı zamanda, bu karnede yazılı olmamakla birlikte karayolu taşıtının mühürlü kısmında veya mühürlü konteynerde mevcut eşyayı da kapsayacak, fakat başka hiçbir eşyaya şamil olmayacaktır.

Madde 8, fıkra 5 için Açıklama Notu

0.8.5. Eğer, TIR karnesinde kayıtlı olmayan eşya için bir kefil kuruluşa ödeme talebinde bulunulması halinde, ilgili idare bu eşyanın karayolu taşıtının mühürlü kısmında veya mühürlü konteynerlerde bulunmasının nedenlerini kendi görüşlerine dayandırılarak belirtmelidir. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Bu maddenin birinci ve ikinci paragraflarında sözü edilen gümrük vergi ve resimlerinin tesbitinde, TIR karnesindeki eşyaya ilişkin bilgiler, aksi sabit oluncaya kadar geçerli sayılır.

Madde 8, fıkra 6 için Açıklama Notu

0.8.6 1. TIR karnesi üzerinde belirlenen eşyaların vergilendirilmesini mümkün kılacak ayrıntılı hususların bulunmaması halinde ilgili taraflar onların kesin nitelikleri ile ilgili delilleri ibraz edebilirler.

Hiçbir delilin gösterilmemesi halinde vergi ve resimler eşyaların durumları ile ilgili olmayan maktu bir orana göre değil TIR karnesi kapsamındaki eşya türüne uygulanabilir en yüksek orana göre vergi ve resimler yüklenir.

Fıkra ve açıklama notu silinmiştir. **(Mülga:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 9

Kefil kuruluş son geçerlilik gününü belirtmek sureti ile karnesinin geçerlilik süresini tespit eder. Karne bu süreden sonra hareket noktasındaki Gümrük idaresine ibraz edilemez.

Bu maddenin birinci paragrafında belirtilen son geçerlilik gününde veya bu günden önce hareket noktasındaki Gümrük idaresince kabul edilen karne, varış noktasındaki Gümrük idaresinde TIR işlemi sonuçlanıncaya kadar geçerlidir.

Madde 10

Bir TIR işleminin ibrası gecikmeksizin yapılır. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Bir Akit Tarafın Gümrük makamları bir TIR işlemini ibra ettiğinde, TIR işlemini sonlandırma belgesi usulsüz veya hile yolu ile elde edilmiş veya sonlandırma gerçekleşmemiş olmadıkca, 8 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında sözü edilen paraların ödenmesini kefil kuruluştan talep edemezler. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

“Madde 10 için Açıklama Notu

0.10-1 TIR işlemini sonlandırma belgesinin usulsüz veya hile yoluyla temin edilmesinden; TIR işleminin kaçakçılık için uyarlanmış yük bölmesi veya konteynerler aracılığıyla yapılması, sahte veya geçersiz belgelerin kullanımı gibi yasadışı yollara başvurulması, eşyanın değiştirilmesi, gümrük mühürleri ile oynanması gibi durumların tespit edilmesi veya sonlandırma belgesinin diğer yasadışı yollarla temin edilmiş olması anlaşılır.” **(Değişiklik:RG-19.09.2017-**

30185-BKK-2017/10740)

0.10-2 “Veya sonlandırma gerçekleşmemiş olmadıkça” ifadesi, sonlandırma belgesinin tahrif edildiği durumları da kapsamaktadır. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 11

Bir TIR işleminin ibra edilmemiş olması halinde, yetkili makamlar:

(a) TIR Karnesi hamiline, karnede belirtilen adresini kullanarak ibranın gerçekleşmemiş olduğunu bildirir.

(b) Kefil kuruluşa, ibranın gerçekleşmemiş olduğunu bildirir.

Yetkili makamlar, TIR karnesinin kendilerince kabul edildiği tarihten itibaren azami bir yıl içinde ya da TIR işlemini sonlandırma belgesinin tahrif edildiği ya da usulsüz bir şekilde veya hile yoluyla elde edildiği durumlarda iki yıl içinde kefil kuruluşu bilgilendirir. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 11, fıkra 1 için Açıklama Notu

0.11-1 Yazılı bildirim yöntemi ulusal mevzuatta belirlenir. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

8 inci maddenin 1 ve 2. fıkralarında anılan tutarların ödenmesi gerekli hale geldiğinde, yetkili makamlar, mümkün olduğu ölçüde, kefil kuruluştan ödeme isteğinde bulunmadan önce, ödemenin, söz konusu ödemeyi yapmakla yükümlü kişi ya da kişiler tarafından yapılmasını talep ederler. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 11 fıkra 2 için Açıklama Notu

0.11-2 Yetkili makamlarca, yükümlü kişi ya da kişilerden ödeme yapmalarını talep etmek için sarf edilecek çabalar, en azından TIR Karnesi hamilinin TIR Karnesinde belirtilen adresine ya da ulusal mevzuat uyarınca bir başka kişi ya da kişiler belirlenmiş ise bu kişilere ödeme talebinin gönderilmesini kapsar. TIR Karne hamiline yapılan ödeme talebi, bu Maddenin 1’inci fıkrasının (a) bendinde atıfta bulunulan bildirim ile birleştirilebilir. **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

TIR işleminin ibra edilmediğinin ya da TIR işlemi sonlandırma belgesinin usulsüz şekilde veya hile yoluyla elde edildiğinin kefil kuruluşa bildirildiği tarihten sonra en erken bir ay içinde ve bu tarihten sonra en geç iki yıl içinde kefil kuruluştan 8'inci maddenin 1 ve 2. fıkralarında atıfta bulunulan tutarlara ilişkin ödeme talebinde bulunulur. Ancak, yukarıda bahsedilen iki yıllık süre içinde, bu Madde'nin 2.fıkrasında atıfta bulunulan kişi ya da kişilerin ödeme yükümlülüğüyle ilgili hukuki ya da idari takibatların konusu haline gelen TIR işlemlerinde, ödeme talepleri, yetkili makamların ya da mahkemelerin aldığı kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır. **(Değişiklik:RG-10.05.2019-30770M-CK-1059)**

Madde 11 fıkra 3 için Açıklama Notu

0.11-3-1 Yetkili makamlar, eşyanın ya da taşıtın serbest bırakılıp bırakılmaması konusunda karar verirken, sorumlu oldukları menfaatleri korumak için kanunen başka araçlara sahip olmaları halinde, kefil kuruluşun, vergi ve resimler ile Karne hamilinin ödeyeceği gecikme faizini ödemekle yükümlü olmasından etkilenmemelidir.

0.11-3-2 Yetkili makamlar, kefil kuruluşu, ödeme yükümlülüğüne ilişkin idari ya da hukuki takibatın başlatıldığından haberdar edebilir. Her hâlükârda, yetkili makamlar 2 yıllık süre sınırı dolmadan önce, bahsedilen takibatın 2 yıllık süre sınırı sonrasında bitebileceğine ilişkin kefil kuruluşu haberdar ederler **(Değişiklik:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Kefil kuruluş, talep edilen tutarları, kendisinden ödeme talebinde bulunulduğu tarihten itibaren üç ay içinde öder. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 11, fıkra 4 için Açıklama Notu

0.11-4 Bu Madde' de belirtilen usule uygun olarak kefil kuruluştan 8 inci Madde'nin, bir ve ikinci fıkrasında belirtilen tutarların ödemesi talep edilirse; kefil kuruluşun, Sözleşme' de öngörülen üç aylık süre içinde bunu yerine getirmemesi halinde, bu gibi durumlar ulusal kanunlar çerçevesinde kefil kuruluş tarafından imzalanan garanti sözleşmesine uyulmadığı anlamına geldiğinden, yetkili makamlar söz konusu miktarın ödenmesini ulusal mevzuata dayanarak talep edebilirler. Söz konusu süre sınırı, kefil kuruluşun, ödeme talebini aldığında, 6'ncı Madde'nin ikinci fıkrasında atıfta bulunulan uluslararası kuruluşla, ödeme talebiyle ilgili görüşü hakkında

istişarede bulunması halinde de geçerli olur. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Kefil kuruluştan ödeme talebinde bulunulan tarihi takip eden iki yıllık süre içerisinde, söz konusu TIR işlemiyle ilişkili hiçbir usulsüzlüğün yapılmadığı yetkili makamları tatmin edecek şekilde ispat edildiği takdirde, ödenen tutarlar, kefil kuruluşa iade edilir. İki yıllık süre kısıtı, ulusal mevzuata uygun olacak şekilde uzatılabilir. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Bölüm III

EŞYANIN TIR KARNESİ HİMAYESİNDE TAŞINMASI

(a) TAŞITLARIN VE KONTEYNERLERİN KABULÜ

Madde 12

Karayolu taşıtlarının bu Bölümün (a) ve (b) kısımları hükümlerinden yararlanabilmeleri için bu Sözleşmenin 2 sayılı ekinde öngörülen yapılış tarzı ve teçhizata ilişkin şartlara sahip olmaları ve 6 sayılı ekinde belirtilen yöntem uyarınca kabul edilmeleri gerekir. Uygunluk belgesi 4 sayılı ekte gösterilen örneğe uygun olmalıdır.

Madde 13

Konteynerlerin bu Bölümün (a) ve (b) kısımlarından yararlanabilmeleri için, bu Sözleşmenin 7 sayılı ekinin I nci kısmında öngörülen şartlara uygun bir şekilde yapılmış olmaları ve bu ekin II nci kısmında belirtilen usullere göre kabul edilmeleri gerekir.

1956 Konteynerlere ilişkin Gümrük Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler kuruluşunun himayesinde yapılan bu Sözleşmeden doğan Sözleşmeler, 1972 Konteyner Sözleşmesi veya bu Sözleşmenin yerine geçen veya bu Sözleşmeyi değiştiren herhangi bir uluslararası belge uyarınca gümrük mührü altındaeşya taşımak üzere onaylanan konteynerler, yukarıdaki birinci paragraf hükümlerine uygun sayılırlar ve yeni bir uygunluk belgesi gerektirmeden TIR rejimi altında eşya taşınmasında kullanılırlar.

Madde 14

Akit Taraflar yukarıdaki 12 ve 13 ncü maddelerde öngörülen şartlara sahip olmayan karayolu taşıtları ve konteynerlerle ilgili uygunluk belgelerini geçerli saymayabilirler. Bununla beraber Akit

Taraflar tespit edilen noksanlıklar önemsiz olduğu ve kaçakçılık tehlikesi yaratmadığı takdirde taşımayı geciktirmekten kaçınırlar.

Uygunluk belgesi verilmesi için gerekli şartları kaybetmiş olan herhangi bir karayolu taşıtı veya konteyner, gümrük mührü altında eşya taşınmasında kullanılmaya başlamadan önce ya eski haline getirilir veya bunlar için yeni bir uygunluk belgesi istenir.

(b) TIR KARNESİ KAPSAMI ALTINDA EŞYA TAŞINMASI YÖNTEMLERİ

Madde 15

TIR rejimi altında eşya taşıyan karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerlerin geçici kabulleri için hiçbir özel belge istenmez. Karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerler için hiçbir teminat aranmaz.

Bu maddenin birinci paragrafı hükmü, herhangi bir Akit Tarafın, varış noktasındaki Gümrük idaresinde, karayolu taşıtlarının, taşıt dizilerinin veya konteynerlerin TIR işlemi bitince tekrar yurt dışı edilmesini sağlamak amacı ile ulusal mevzuatında öngörülen formaliteleri uygulamasına engel teşkil etmez.

Madde 15 için Açıklama Notu

0.15 Bazı ülkelerde olduğu gibi römork ya da yarı römork türünde kayıta tabi olmayan araçların gümrük geçici kabul belgelerinin talep edilmediği hallerde bazı güçlükler çıkabilir. Bu gibi durumlarda, bu taşıtların özellikleri (marka veya numaralar) ilgili ülkeler tarafından kullanılan TIR karnesinin 1 ve 2 no.lu varaklarına ve ilgili dip koçan üzerine kaydedilerek gümrük makamları için yeterli konuma sağlanırken 15 nci maddenin hükümleri dikkate alınır.

Madde 16

Bir karayolu taşıtı veya taşıt dizisinin TIR taşıması sırasında, bu taşıtın veya taşıt dizisinin ön ve arka tarafına, üzerinde “TIR harfleri yazılı bulunan ve bu Sözleşmenin 5 sayılı ekinde belirtilen özellikleri taşıyan dikdörtgen şeklinde birer plaka yerleştirilir. Bu plakalar kolayca görülecek bir şekilde yerleştirilmeli ve gereğinde sökülebilmelidir. Plakalar sökülebilmeli veya ters çevrilebilecek, üzerleri kapatılabilecek, katlanabilecek ya da TIR taşımacılığını yapılmadığını bir başka şekilde gösterebilecek bir tarzda düzenlenmeli veya takılmalıdır.

(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)

Madde 17

Her karayolu taşıtı veya konteyner için bir TIR karnesi düzenlenir. Bununla beraber, bir taşıt dizisi ve bir tek karayolu taşıtına veya taşıt dizilerine yüklenen bir çok konteyner için de bir tek TIR karnesi düzenlenebilir. Bu durumda TIR karnesi himayesindeki eşya ile ilgili olarak TIR manifestosunda dizideki her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı ayrı ayrı gösterilir.

Madde 17, fıkra 1 için Açıklama Notu

0.17-1 TIR karnesi himayesindeki eşyaların manifestolarının taşıt dizisine bağlı her taşıtın veya her konteynerin muhtevasını ayrı ayrı göstereceğine dair hükmü, her taşıtın veya konteynerin muhtevasının gümrük muayenesini kolaylaştırma amacı ile konulmuştur. Bu nedenle bu hüküm taşıt ya da konteynerin gerçek muhteviyatı arasındaki değişiklikler ile, manifestoda araç yada konteynerin içinde bulunduğu belirtilen muhtevası arasındaki farklar katı bir şekilde Sözleşmenin hükümlerine aykırılık olarak yorumlanmamalıdır. Eğer taşıyıcı ilgili makamları böyle bir aykırılığa rağmen manifestoda gösterilen bütün malların TIR karnesi himayesindeki taşıt dizisinde ya da bütün konteynerlerin içinde yüklenmiş bulunan malların toplamı ile uyuştuğu konusunda tatmin ederse, bu normal olarak gümrük kurallarının ihlali sayılmayacaktır.

TIR karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir. Karnede ilgili TIR taşıması için yeterli sayıda koparılabilir varak bulunur. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 17, fıkra 2 için Açıklama Notu

0.17-2 Ev eşyasının taşınmasında, bu eşya listesi makul ölçüde kısaltılarak TIR karnesinin kullanılmasına ilişkin kuralların 10 (c) paragrafı uygulanabilir.

Madde 18

Bir TIR taşıması, birkaç hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir, fakat hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı dördü geçmemelidir. TIR karnesi varış gümrük idarelerine ancak bütün hareket gümrük idarelerinin bu TIR karnesini kabul etmeleri halinde sunulabilir. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 18 için Açıklama Notu

0.18-1 TIR işlemlerini kolaylaştırmak için bir ülkenin gümrük yetkilileri, bu Sözleşmeye taraf olan komşu bir ülkeden yapılan bir taşıma işleminde bir çıkış gümrük idaresini bir varış gümrüğü olarak göstermeyi başka özel bir neden olmadıkça reddetmezler.

0.18-2 1. İlk boşaltma noktasında taşıt veya konteynerden boşaltılacak eşyaların, diğer boşaltma noktalarında boşaltılacak olan eşya veya eşyaların boşaltılmasını gerektirmeyecek şekilde yüklenmelidir.

Bir taşıma işlemi birden fazla yerde yük boşaltmayı gerektirdiği takdirde, bir kısmının boşaltılmasından sonra, bu TIR Karnesinin kalan bütün manifestolarının 12 no.lu bölmesine kaydedilmeli, aynı zamanda bir diğer kayıt yeni vurulan mühürler içinde kalan evrak ve onlara mütekabil dip koçanları üzerine işlenmelidir. Mühürlerin basılması işlemi için kalan sayfa ve dip koçanları üzerine de kaydedilmelidir.

Madde 19

Eşyalar ve karayolu taşıtı, taşıt dizisi veya konteyner hareket noktasındaki Gümrük idaresinde TIR karnesi ile birlikte sunulacaktır. Hareket noktasındaki ülke Gümrük makamları, eşya manifestosunun doğruluğunun tesbiti, gümrük mühürlerinin takılması veya bu Gümrük makamları sorumluluğunda tam yetkili kişiler tarafından takılan mühürlerin denetlenmesi için gerekli tedbirleri alırlar.

Madde 19 için Açıklama Notu

0.19 Hareket gümrük idaresi eşyaların manifestosunun doğruluğunu kontrol etme gereği malların manifestosundaki hususların eşyalarla ilgili ihraç, ithal veya diğer ticari belgelerle uyuştuğunu doğrulama ihtiyacına binaendir. Hareket gümrük idaresi malları da incelemelidir. Mühürlemeden önce, hareket gümrük idaresi karayolu taşıtı veya konteynerlerin durumunu, brandalı taşıt ya da konteynerler var ise bu teçhizat taşıt kabul belgesinde yer almadığı için branda ve branda bağlantılarını kontrol etmelidir.

Madde 20

Gümrük makamları, kendi ülkeleri içindeki yolculuklar için bir süre sınırlaması koyabilecekleri gibi, karayolu taşıtlarının, taşıt dizilerinin veya konteynelerin belirli bir yol takip etmelerini de isteyebilirler.

Madde 20 için Açıklama Notu

0.20 Kendi toprakları üzerinde malların nakli için zaman tesbiti sırasında Gümrük Yetkilileri, diğerleri ile birlikte sürücülerin tabi olduğu özellikle çalışma saatleri ve zorunlu dinlenme devrelerini dikkate almalıdırlar. Yetkililerin yol güzergahı tesbit etme haklarını çok gerekli gördükleri takdirde kullanmaları tavsiye edilir.

Madde 21

Her yol boyu ve varış noktasındaki Gümrük idarelerinde, karayolu taşıtı, taşıt dizisi ve konteynerler, yükleri ve bu yüklere ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol için Gümrük makamlarına sunulacaktır.

Madde 21 için Açıklama Notu

0.21-1 Bu madde hükümleri, gümrük yetkililerinin taşıtın mühürlü yükleme kısmına ilave olarak bütün kısımlarını muayene hakkını kısıtlamaz. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

0.21-2 Varış Gümrüğü, çıkış belgesi verilmemişse ya da çıkış belgesi kurallara uygun verilmişse, taşıyıcıyı çıkış gümrüğüne geri gönderebilir. Bu gibi durumlarda varış gümrüğü TIR Karnesi üzerine ilgili çıkış gümrüğü idaresi için bir not ilave eder.

0.21-3 Muayene sırasında Gümrük Makamları eşyalardan numuneler alırlarsa, TIR Karnesi eşya manifestosu üzerine alınan eşyanın tüm özelliklerini kaydeden bir not yazılmalıdır.

Madde 22

Genel bir kural olarak, eşyayı 5 nci maddenin ikinci fıkrasına göre muayene ettikleri haller hariç, her Akit Tarafın yol boyu Gümrük idareleri, diğer Akit Tarafların gümrük mühürlerini, bozulmamış olmaları şartı ile, kabul ederler. Bununla beraber söz konusu Gümrük makamları, denetim için gerekli gördükleri takdirde kendi mühürlerini de takabilirler.

Bir Akit Tarafın kabul ettiği gümrük mühürleri, bu Akit Tarafın toprakları üzerinde ulusal mühürlerin yararlandığı hukuki korumadan yararlanırlar.

Madde 23

Gümrük makamları, özel durumlar dışında,

−Karayolu taşıtlarına, taşıt dizilerine veya konteynerlere kendi ülke toprakları üzerinde, masrafları taşıyıcı tarafından ödenmek üzere, refakat edilmesini,

−Karayolu taşıtlarının, taşıt dizilerinin veya konteynerlerin ve yüklerinin yol boyu süresince muayene edilmesini,

talep edemezler.

Madde 24

Gümrük makamları, yolculuk sırasında veya bir yol boyu Gümrük idaresinde bir karayolu taşıtını, taşıt dizisini veya konteyneri muayeneye tabi tuttuğu takdirde, takılan yeni mühürler ile yapılan kontrolün mahiyetini, ülkelerinde kullanılan TIR karnesinin ilgili varaklarına ve dipkoçanına yazarlar.

Madde 25

Gümrük mühürleri, 24 ve 35 nci maddelerde yazılı haller dışında yol boyunca kırılır veya bu mühürler kırılmaksızın eşya tahribata veya hasara uğrarsa, ulusal kanun hükümlerinin muhtemel uygulamasına halel getirmemek şartı ile, Sözleşmenin 1 sayılı ekinde öngörülen TIR karnelerinin kullanılışına ilişkin yönteme başvurulur ve TIR karnesindeki tasdikli rapor doldurulur.

Madde 26

TIR karnesi himayesinde yapılan taşımacılığın bir kısmı bu Sözleşmeye taraf olmayan bir ülke topraklarında olduğu, takdirde, yolculuğun bu kısmı için TIR taşıması geçici olarak durur. Bu durumda, yolculuğun devam edeceği Akit Taraf ülkesinde Gümrük makamları, gümrük mühürleri ve tanıtma işaretlerinin bozulmamış olması şartı ile TIR taşımasının başlaması için TIR karnesini kabul ederler. Gümrük mühürlerinin bozulmuş olması halinde, Gümrük Makamları TIR karnesini 25 inci madde hükümleri uyarınca taşıma işleminin başlaması için kabul edebilirler. **(Uygunluk:RG-09.10.2006-26314-BKK-2006/10922)**

Daha basit bir gümrük transit yönteminin mevcut olması veya gümrük transit rejiminin gerekli olmadığı hallerde, yolculuğun bir kısmı için TIR karnesinin bir Akit Taraf toprakları üzerinde karne hamili tarafından kullanılmadığı takdirde de bu hüküm uygulanır.

Bu gibi durumlarda, TIR taşımasının geçici olarak durduğu veya başladığı Gümrük idareleri, yol boyu çıkış Gümrük idareleri ve yol boyu giriş Gümrük idareleri olarak telakki edilir. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 27

Bu Sözleşme hükümleri ve özellikle 18 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile, başlangıçta tayin edilen varış noktası Gümrük idaresi yerine bir başka varış noktası Gümrük idaresi tesbit edilebilir.

Madde 28

Bir TIR işleminin sonlandırılması Gümrük makamlarınca gecikmeksizin tasdik edilir. Bir TIR işleminin sonlandırılması şartsız veya şarta bağlı olarak tasdik edilebilir. Sonlandırmanın şarta bağlı olarak tasdiki ancak TIR işlemi ile ilgili olaylara dayandırılabilir. Bu olaylar TIR karnesi üzerinde açıkça gösterilir **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 28 için Açıklama Notu

0.28.1 Açıklama Notu silinmiştir. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Eşyanın başka bir gümrük rejimi veya başka bir gümrük kontrol sistemi altına alındığı hallerde, bu gümrük rejimi veya gümrük kontrol sistemi kapsamında tespit edilen tüm usulsüzlükler TIR karnesi hamiline veya karne hamili adına hareket eden herhangi bir kişiye yüklenemez. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 28 için Açıklama Notu

0.28-1 TIR Karnesinin kullanılması kapsamayı amaçladığı işlevle, yani transit işlemi ile sınırlıdır. TIR Karnesi örneğin, varışta gümrük kontrolü altında eşyaların depolanması için kullanılmamalıdır **(YenidenNumaralandırma:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

0.28-2 Bu madde, bir TIR işleminin sonlandırılmasının, eşyanın başka bir gümrük rejimi veya gümrük kontrol sistemi altına alınmasıyla mümkün olduğunu şart koşmaktadır. Bu, eşyanın ülke içinde kullanımı (tamamen veya şartlı olarak) için gümrük işlemlerinin tamamlanması, sınır geçerek bir üçüncü ülkeye (ihracat) ya da bir serbest bölgeye sevkini veya başka bir rejimle ilgili

beyan beklenirken, eşyanın gümrük makamlarınca onaylanmış bir yerde depolanmasını içerir. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

(c) AĞIR VEYA HAVALELİ EŞYA TAŞINMASINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 29

Bu kısmın hükümleri yalnız, bu Sözleşmenin 1 nci maddesinin (p) alt paragrafında tarif edilen ağır veya havaleli eşyanın taşınmasında uygulanır. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 29 için Açıklama Notu

0.29 Ağır ya da havaleli yük taşıyan karayolu taşıtları ya da konteynerler için onay belgesi talep edilmez. Buna rağmen bu tür taşıma işlemleri için bu maddede öngörülen diğer koşulların yerine getirilmesini temin etmek çıkış gümrüğünün sorumluluğundadır. Diğer Akit Taraflar gümrük büroları 29 uncu maddenin hükümlerine açıkça aykırı olduğu kanaatinde bulunmadıkça çıkış gümrüğü kararlarını kabul ederler.

Bu kısım hükümleri uygulandığında, hareket noktasındaki Gümrük İdaresinin vereceği karara göre, ağır veya havaleli eşya mühür takılmayan taşıtlarla veya konteynerlerle taşınabilir.

Bu kısmın hükümleri ancak, hareket noktasındaki Gümrük idaresi yetkililerince, taşınan ağır veya havaleli eşya ile bunlara ait aksamın tanımlarının mevcut tanımlamalara göre kolayca tespit edilebileceğine veya bu eşya ve aksamın belirli bir iz bırakmadan değiştirilmelerini veya alınmalarını önleyecek bir şekilde marka ve mühür vurulabileceğine kanaat getirildiği takdirde uygulanır.

Madde 30

Bu Sözleşmenin bütün hükümleri, bu kısmın özel hükümleri ile getirilen istisnalar dışında, TIR karnesi himayesinde ağır veya havaleli eşya taşınmasına uygulanır.

Madde 31

Kefil kuruluşun sorumluluğu yalnız TIR karnesinde sayılan eşyayı değil, fakat karneye yazılmamakla beraber yük platformunda veya TIR karnesinde yazılı olanlar arasında bulunan diğer eşyayı da kapsar.

Madde 32

TIR karnesinin kabı ve bütün varakları üzerinde İngilizce veya Fransızca büyük harflerle “ağır veya havaleli eşya” kaydı bulunur.

Madde 33

Hareket noktasındaki Gümrük idaresi yetkili makamları, taşınan eşyanın ayniyetinin tesbiti için gerekli koli listeleri, fotoğraflar, planlar gibi belgelerin TIR karnesine eklenmesini isteyebilirler. Bu durumda sözü geçen makamlar bu belgeleri vize ederek bir örneğini TIR karnesi kapağının iç tarafına iliştirirler. TIR karnesi ile ilgili bütün manifestolarda bu belgelere ilişkin meşruhat bulunur.

Madde 34

Her Akit Tarafın yol boyu Gümrük idaresindeki yetkili makamları, diğer Akit tarafların yetkili makamları tarafından takılan gümrük mühürlerini ve/veya tanıtıcı işaretleri kabul ederler. Ancak, ilave mühürler ve/veya tanıtıcı işaretler takabilirler, TIR karnesinin kendi ülkelerinde kullanılan varaklarına, bunun karnede kalan dipkoçanına ve TIR karnesinde kalan diğer koçanlar üzerine de yeni mühürlerin ve/veya tanıtıcı işaretlerin özelliklerini kaydederler.

Madde 35

Bir yol boyu gümrük idaresinde veya yolculuk sırasında yükü muayeneye tabi tutan Gümrük makamları, mühürleri kırmak ve tanıtıcı işaretlerini bozmak zorunda kalırlarsa, yeni mühürleri ve tanıtıcı işaretlerini kendi ülkelerinde kullanılan TIR karnesi varakları ile TIR karnesinde kalan ilgili dipkoçanlarına ve varaklara kaydederler.

Bölüm IV

YOLSUZLUKLAR

Madde 36

Bu Sözleşme hükümlerinin ihlali halinde, bundan sorumlu olan kişi suçun işlendiği ülkenin kanunlarında öngörülen cezalara tabi olur.

Madde 37

Yolsuzluğun hangi ülkede yapıldığının tespit edilemediği hallerde, suç hangi Akit Tarafın topraklarında meydana çıkarılmışsa orada işlenmiş sayılır.

Madde 38

Akit Taraflardan her biri, eşyaların uluslararası taşımacılığına ilişkin olarak uygulanan gümrük kanunlarına ya da düzenlemelerine karşı ciddi veya tekrarlanan surette ihlal suçu bulunan her şahsı, bu Sözleşmenin işleyişinden yararlanmaktan geçici veya devamlı olarak men etme hakkına sahiptir. Gümrük kanunlarına ya da düzenlemelerine karşı suçun ciddi sayıldığı durumlara Akit Tarafça karar verilir. **(Değişiklik:RG-10.05.2019-30770M-CK-1059)**

Madde 38, fıkra 1 için Açıklama Notu

0.38.1 Açıklama Notu silinmiştir. **(Mülga:RG-09.10.2006-26314-BKK-2006/10922)**

Bu men etme, bir hafta içinde, söz konusu kişinin ikamet ettiği ya da yerleşik bulunduğu Akit Tarafın yetkili makamlarına, ihlalin yapıldığı ülke ya da gümrük bölgesindeki kefil kuruluş(lar)a ve TIR Yürütme Kurulu'na bildirilir. **(Değişiklik:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

Madde 38 fıkra 2 için Açıklama Notu

0.38.2 Açıklama Notu silinmiştir. **(Mülga:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

0.38.2 Bir kişinin geçici süreyle ya da sürekli olarak Sözleşme faaliyetlerinin dışında bırakıldığının TIR Yürütme Kurulu'na bildirilmesini öngören yasal koşul, TIR Sekretaryası'nın, TIR Yürütme Kurulu'nun gözetimi altında bizzat bu tür bildirimleri yapmak üzere geliştirdiği elektronik uygulamaların muntazam kullanımıyla yerine getirilmiş kabul edilir. **(Uygunluk:RG-11.08.2015-29442-BKK-2015/7936)**

Madde 39

TIR işlemlerinde başka bir aksaklık görülmediği takdirde,

Akit Taraflar, süre veya yol sınırlamaları ile ilgili önemsiz uyarsızlıkları dikkate almazlar.

Aynı şekilde, TIR karnesi eşya manifestosu kayıtları ile karayolu taşıtı, taşıt dizileri veya konteyner muhteviyatı arasındaki farklar da, bu farkların eşyalar yüklendiği veya gönderildiği sırada bilerek işlenen kusurdan veya ihmalden ileri gelmediği hususunda yetkili makamları

tatmin edecek şekilde deliller gösterildiği takdirde, TIR karnesi hamilinin Sözleşmeyi ihlali şeklinde telakki edilmez.

Madde 39 için Açıklama Notu

0.39 “İhmalden ileri gelen kusurlar” deyimi, kasıtlı olarak ve bütün hususları bilerek işlenmemiş olmasına rağmen herhangi bir özel durumda makul ve gerekli hususların doğruluğunu sağlamak amacı ile gerekli girişimlerde bulunmamaya bağlı hareketler olarak anlaşılmalıdır.

Madde 40

Hareket veya varış noktasındaki Gümrük idareleri, bu ülkelerde ortaya çıkan farklar, bu farklar bir TIR taşımasından önce veya sonraki gümrük işlemleri ile ilgili olduğu ve karne hamilini ilgilendirmediği takdirde, karne hamilini sorumlu tutamazlar. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 41

TIR karnesi manifestosunda belirlenen eşyanın kaza veya zorunlu nedenlerle tahribe uğradığı veya yerine konmayacak bir şekilde kaybolduğu veya tabiatı icabı eksildiği hususu Gümrük makamlarını tatmin edecek şekilde ispatlandığı takdirde, normal olarak ödenmesi gereken vergi ve resimler istenmez.

Madde 42

Bir Akit Taraf, nedenlerini belirterek talepte bulunduğu takdirde, bir TIR taşıması ile ilgili Akit Tarafların yetkili makamları 40, 41 ve 42 nci madde hükümlerinin uygulanabilmesi için gerekli mevcut bilgileri bu Akit Tarafa verirler. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-24939-BKK-2002/4854)**

Madde 42 birinci mükerrer

Yetkili makamlar, kefil kuruluşlarla yakın işbirliği içinde, TIR karnesinin doğru kullanımını sağlamak için gerekli bütün tedbirleri alırlar. Bu amaçla, uygun ulusal ve uluslararası kontrol önlemleri alabilirler. Yetkili makamlarca bu çerçevede alınan ulusal kontrol önlemleri, bunların Sözleşme hükümlerine uygunluğunu inceleyecek olan TIR Yürütme Kurulu’na derhal bildirilir. Uluslararası kontrol önlemleri İdari Komite tarafından kabul edilir. **(Değişiklik:RG-17.11.2002-**

24939-BKK-2002/4854)

Madde 42 ikinci mükerrer

Akit Tarafların yetkili makamları, Ek-9, Bölüm I, Madde 1/(f) (iii) uyarınca verilen taahhüdü yerine getirmeleri için gerek duydukları bilgiyi, uygun olduğu ölçüde yetkilendirilmiş kefil kuruluşlara sağlarlar.

Ek-10, belirli durumlarda sağlanacak bilgiyi düzenler. **(Uygunluk:RG-25.03.2007-26473-BKK-2007/11745)**

İkinci Mükerrer-42. Mükerrer 42. Madde'de yer alan 'derhal' ifadesi; TIR Sözleşmesi'nin uygulanmasını ve/veya TIR Sistemi'nin işleyişini etkileyebilecek ulusal tedbirlerin, TIR Yürütme Kurulu'nun (TIRExB) denetim görevlerini etkin bir şekilde ifa etmesine ve söz konusu tedbiri, ikinci mükerrer 42. Madde ile TIR Sözleşmesi'nin 8 No'lu Eki'nde öngörülen görev tanımı gereği, TIR Sözleşmesi'yle uyumluluğu açısından inceleme sorumluluğunu yerine getirmesine imkân vermek amacıyla, mümkün olan en kısa süre içinde ve mümkünse yürürlüğe girmeden önce yazıyla TIR Yürütme Kurulu'na iletilmesi zorunluluğu anlamına gelir.

(Değişiklik:RG-06.06.2017-30088M-BKK-2017/10188)

Bölüm V

AÇIKLAYICI NOTLAR

Madde 43

III ncü Kısmın 6 ve 7 sayılı eklerinde bulunan Açıklayıcı Notlar, bu Sözleşme ile eklerindeki belirli bazı hükümlere yorum getirir. Bunlar bazı tavsiye edilen uygulamaları da yorumlar.

Bölüm VI

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 44

Her Akit Taraf aşağıdaki hususlarda kefil kuruluşlara kolaylık gösterir:

(a) Akit Taraflar yetkili makamlarının, bu Sözleşmenin 8 nci maddesi hükümlerine göre talep edecekleri meblağlar için gerekli dövizin transferi ve

(b) İlgili kuruluşlar veya uluslararası kuruluşlar tarafından kefil kuruluşlara gönderilen TIR karnesi örneklerinin bedeli için gerekli dövizin transferi.

Madde 45

Her Akit Taraf, TIR işlemleri için tayin ettiği hareket noktası Gümrük idarelerini, yol boyu Gümrük idarelerini ve varış noktası Gümrük idarelerini gösterir listeyi yayınlar. Sınır komşusu olan Akit Taraflar, sınırdaki büroları ve bunların açılış saatleri hakkında görüş birliğine varmak için birbirlerine danışırlar.

Madde 45 için Açıklama Notu

0.45 Akit Tarafların, gerek sınırlarda, gerekse iç kısımlarda TIR işlemleri ile meşgul olmak üzere mümkün olduğu kadar fazla sayıda gümrük idareleri kurmaları tavsiye edilir.

Madde 46

Bu Sözleşmede belirtilen gümrük işlemlerinde, gümrük personelinin hizmetleri için ücret verilmez. Ancak, bu hizmetlerin bu işlemler için tayin edilen gün, saat ve yerlerin dışında yapılması istisna teşkil eder.

Akit Taraflar, gümrük idarelerinde, bozulabilir maddelerin gümrük işlemlerini mümkün olduğu ölçüde kolaylaştırırlar.

Madde 47

Bu Sözleşme hükümleri, kamu ahlakı, emniyeti, hıfzısıhhası veya sağlığı veya veteriner veya bitki sağlığının korunması amacı ile ulusal mevzuatta vazedilen kısıtlama ve kontrollerin uygulanmasını engellemediği gibi, bunlara dayanarak ödenmesi gereken vergi ve resimlerin tahsilini de engellemez.

Bu Sözleşme hükümleri, taşımacılıkla ilgili diğer ulusal veya uluslararası hükümlerin uygulanmasını engellemez.

Madde 48

Bu Sözleşme hükümlerinden hiçbiri, gümrük birliği veya ekonomik birlik kuran Akit Tarafların kendi ülkelerinde başlayan, bu ülkelerde son bulan veya bu ülkeler içinden transit geçen taşımacılıkla ilgili olarak, bu Sözleşmede öngörülen kolaylıkları azaltmamak şartı ile özel kurallar ihdas etmelerine mani değildir.

Madde 49

Bu Sözleşme Akit Tarafların, tek taraflı hükümlerle veya iki taraflı ve çok taraflı anlaşmalara dayanarak sağladıkları veya sağlamak istedikleri daha büyük kolaylıkların uygulanmasına, bu kolaylıkların bu Sözleşme hükümlerinin ve özellikle TIR işlemlerinin uygulanmasını engellememesi şartı ile önlemez.

Madde 50

Akit Taraflar talep üzerine birbirlerine, bu Sözleşme hükümlerinin uygulanması ile ilgili ve özellikle karayolu taşıtlarının veya konteynerlerin kabulü ve yapılarındaki teknik özelliklere ilişkin bilgileri verirler.

Madde 51

Bu Sözleşmenin ekleri Sözleşmenin ayrılmaz parçasını teşkil ederler.

Bölüm VII

SON HÜKÜMLER

Madde 52

İmza, tasdik, kabul, onay ve katılma

Birleşmiş Milletlere üye bütün ülkelerle, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının herhangi bir ihtisas ajansına üye ülkeler, Uluslararası Adalet Divanına taraf olan ülkeler ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca davet edilen diğer herhangi bir ülke bu Sözleşmeye,

(a)Tasdik, kabul ve onay kaydı olmaksızın imzalayarak,

(b)Tasdik, kabul veya onay kaydı ile imzaladıktan sonra tasdik, kabul veya onay belgesini tevdi edere, veya

(c)Katılma belgesini tevdi ederek, Akit Taraf olurlar.

Bu Sözleşme, 1 Ocak 1976 tarihinden 31 Aralık 1976 tarihine kadar, Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisinde, bu maddenin birinci paragrafında sözü edilen ülkelerin imzalarına açık tutulur. Bu tarihten sonra ise katılmalara açılacaktır.

Gümrük birlikleri ve ekonomik birliklerde bütün üye ülkeleri ile birlikte veya bütün üye ülkeleri bu Sözleşmeye Akit Taraf olduktan sonra maddenin birinci ve ikinci paragrafı hükümleri uyarınca bu Sözleşmeye Akit Taraf olabilirler. Bununla beraber birliklerin oy hakkı yoktur.

Tasdik kabul ve katılma onayı belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde 53

Yürürlüğe Giriş

Bu Sözleşme, 52 nci maddenin birinci paragrafında belirtilen beş ülkenin Sözleşmeyi tasdik, kabul onay kaydı olmaksızın imzaladıkları veya tasdik, kabul, onay veya katılma belgelerini tevdi ettikleri tarihten itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

52 nci maddenin birinci paragrafında belirtilen beş ülke, bu Sözleşmeyi tasdik, kabul veya onay kaydı ile imzaladıktan sonra veya tasdik, kabul, onay veya katılma belgelerini tevdi ettikten sonra, Sözleşme diğer Akit Taraflar için tasdik, kabul, onay veya katılma belgelerini tevdi ettikleri tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Bu Sözleşmede yapılan bir değişiklik yürürlüğe girdikten sonra tevdi edilen tasdik, kabul, onay veya katılma belgesi Sözleşmenin değişiklik görmüş metni için verilmiş sayılır.

Bu değişiklik kabul edildikten sonra, fakat yürürlüğe girmeden önce tevdi edilen bu belgeler, değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihteki değişik metin için verilmiş sayılır.

Madde 54

Sözleşmeden Çekilme

Her Akit Taraf Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterine yapacağı bir ihbar ile bu Sözleşmeden çekilebilir.

Çekilme, Genel Sekreterin bu hususdaki bildiriyi almasından 15 ay sonra geçerli olur.

Çekilmenin geçerli sayılacağı tarihten önce hareket noktasındaki gümrük idaresi tarafından kabul edilen TIR karnelerinin geçerliliğine halel gelmez ve kefil kuruluşun teminatları bu Sözleşme şartlarına uygun olarak geçerli sayılır.

Madde 55

Sözleşmenin Yürürlükten Kalkması

Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra Akit Taraf ülkelerin sayısı üst üste 12 ay süreyle beşten aşağı düşerse, 12 aylık sürenin bitiminden itibaren Sözleşme yürürlükten kalkar.

Madde 56

1959 TIR Sözleşmesinin Yürürlükten Kalkması

Bu Sözleşme yürürlüğe girince Akit Taraflar arasındaki ilişkilerde 1959 TIR Sözleşmesini yürürlükten kaldırır ve onun yerine geçer.

Karayolu taşıtları ve konteynerler için 1959 TIR Sözleşmesine göre verilen uygunluk belgeleri, geçerli oldukları veya uzatıldıkları sürece ve bu taşıtların ve konteynerlerin kabulü için başlangıçta öngörülen şartlar devam ettiği takdirde, bu Sözleşme Akit Taraflarınca gümrük mühürü adı altında eşya taşınmasında kabul edilirler.

Madde 57

Anlaşmazlıkların Çözümlenmesi

Bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanması ile ilgili olarak iki veya daha fazla Akit Taraf arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, imkan nisbetinde, aralarında müzakere veya diğer bir çözüm yoluyla halledilir.

İki veya daha fazla Akit Taraf arasında çıkan, bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanması ile ilgili herhangi bir anlaşmazlık, bu maddenin birinci paragrafında belirtilen yollarla halledilemezse, Taraflardan birinin talebi üzerine, aşağıdaki şekilde teşkil edilen bir hakem kuruluna intikal ettirilir. Anlaşmazlıkla ilgili Taraflar birer hakem tayin ederler ve hakemlerce, başkanlık görevi yapmak üzere, diğer bir hakem atanır. Taraflardan biri tahkim talebinin alınmasından üç ay sonra bir hakem tayin etmediği veya hakemler bir başkan seçmedikleri takdirde, Taraflardan her biri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinden bir hakemin veya hakem kurulu başkanının tayin

edilmesini ister.

İkinci paragraf hükümlerince kurulan hakem kurulunun kararı anlaşmazlık halindeki tarafları bağlar.

Hakem kurulu kendi iç tüzüğünü tespit eder.

Hakem kurulunun kararları çoğunlukla alınır.

İhtilaf halindeki taraflar arasında hakem kararının yorumu veya infazı ile ilgili bir anlaşmazlık çıktığı takdirde, bu karar Taraflarca, kararı veren hakem heyetine getirilebilir.

Madde 58

İtirazi Kayıtlar

Bu Sözleşmeyi imzaladığı, tasdik ettiği veya bu Sözleşmeye katıldığı sırada her ülke, Sözleşmenin 57 nci maddesinin 2-6 ncı paragrafları ile kendini bağlı saymadığını beyan edebilir.

Diğer Akit Taraflar, böyle bir itirazi kayıt koyan Akit Tarafa karşı bu paragraflarla bağlı sayılmazlar.

Bu maddenin birinci paragrafı uyarınca ihtirazi kayıt koyan herhangi bir Akit Taraf Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirmek sureti ile bu ihtirazi kaydı kaldırabilir.

Bu maddenin birinci paragrafında öngörülen ihtirazi kayıt dışında bu Sözleşmeye başka bir ihtirazi kayıt ileri sürülmez.

Birinci Mükerrer

İdari Komite

Bütün Akit Taraflardan oluşan bir İdari Komite kurulur. Komite'nin oluşumu, işlevleri ve çalışma usul ve esasları Ek 8'de belirtilmiştir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

İkinci Mükerrer

TIR Yürütme Kurulu

İdari Komite, Sözleşme ve kendisi tarafından verilen görevleri, Komite adına yerine getirecek yardımcı organ olarak bir TIR Yürütme Kurulu oluşturur. Kurul'un oluşumu, işlevleri ve çalışma

usul ve esasları Ek 8’de belirtilmiştir. **(Uygunluk:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)**

Madde 59

Bu Sözleşmede yapılacak değişikliklerle ilgili Kurallar

Bu Sözleşmede ve eklerinde bir Akit Tarafın teklifi üzerine, bu maddede belirtilen usullerle değişiklikler yapılabilir.

Bu Sözleşme için önerilen her değişiklik İdari Komite Tarafından incelenir. Yönetim kurulu tarafından incelenerek veya hazırlanarak mevcut ve oy veren üyelerin üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen bu türlü düzeltmeler, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından kabul işlemi için, Akit Taraflara bildirilir.

(Değişiklik:RG-06.06.1999-23717-BKK-1999/12863)

60 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile, evvelki paragraf uyarınca bildirilen düzeltmeler, düzeltme ile ilgili bildirimin yapıldığı tarihten itibaren oniki aylık bir süre içinde Akit Taraf ülkelerinden biri tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bir itiraz vaki olmadığı takdirde, bu sürenin bitiminden itibaren 3 ay sonra bütün Akit Taraflar için yürürlüğe girer.

Önerilen değişiklik için, bu maddenin üçüncü paragrafı uyarınca bir itiraz bildirisi yapıldığı takdirde, düzeltme kabul edilmemiş sayılır ve hiçbir etkisi olmaz.

Madde 60

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 sayılı Eklerde değişiklik yapılması ile İlgili Özel Usuller

59 ncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca incelenen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 sayılı Eklerle ilgili değişiklik önerileri, yönetim kurulunca aynı anda tesbit edilen daha önceki bir tarihte, Akit Taraf ülkelerinin beşte biri veya bu nispetten daha düşükse beşi tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri nezdinde bir itiraz yapılmamış olmak kaydı ile, bu değişikliklerin kabulü sırasında yönetim kurulunca tespit edilen tarihte yürürlüğe girer. Bu paragrafta belirtilen tarihlerin tesbitinde mevcut ve oy veren ülkelerin üçte iki çoğunluğu gereklidir. **(Değişiklik:RG-25.03.2007-26473-BKK-2007/11745)**

Yukarıda birinci paragrafta belirtilen usul ile yürürlüğe giren herhangi bir değişiklik, bütün Akit Taraflar için, değişiklikle ilgili hükümlerin yerine geçer veya bu hükümlere göre öncelik kazanır.

Madde 61

Talepler, bildiriler ve itirazlar

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri bu Sözleşmenin 52 nci maddesinin birinci paragrafında belirtilen bütün Akit Taraflara ve ülkelere, 59 ve 60 ncı maddelere göre yapılan talepler, bildiriler ve itirazlarla herhangi bir değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihi bildirir.

Madde 62

Gözden Geçirme Konferansı

Her Akit Taraf Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine başvurarak bu Sözleşmenin gözden geçirilmesi için bir konferans toplanmasını isteyebilir.

52 nci maddenin birinci paragrafında belirtilen bütün Akit Tarafların ve ülkelerin davet edileceği gözden geçirme konferansı, Genel Sekreterin bildiride bulunduğu tarihten itibaren altı ay için Akit Taraf ülkelerinden en az dörtte birinin kendisine olumlu cevap vermeleri halinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından toplantıya çağrılır.

52 nci maddenin birinci paragrafında belirtilen bütün Akit Tarafların ve ülkelerin davet edileceği gözden geçirme konferansı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından, İdari Komitenin talebine ilişkin bildiri üzerine de toplantıya çağrılabilir. İdari Komite, mevcut ve oy veren üyelerinin üçte iki çoğunluğu tarafından karar verildiği takdirde talepte bulunur.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü paragrafları uyarınca bir Konferans toplandığında, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından bütün Akit Taraflara bildiride bulunulur ve onları üç aylık süre içinde, konferansta ele alınmasını istedikleri konuları bildirmeye davet eder. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri bütün Akit Taraflara konferansın toplanacağı tarihten en az üç ay önce, bu önerilerin metinleri ile birlikte konferansın geçici gündemini gönderir.

Madde 63

Bildiriler

61 ve 62 nci maddelerde öngörülen bildirilere ilave olarak, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından, 52 nci maddede belirtilen bütün ülkelere;

(a) 52 nci maddeye dayanarak yapılan imzalar, tasdikler, kabuller, onaylar ve katılmalar,

(b) 53 ncü madde uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihleri,

(c) 54 ncü madde uyarınca yapılan fesihleri,

(d) 55 nci madde uyarınca bu Sözleşmenin yürürlükten kaldırılması,

(e) 58 nci maddeye dayanarak konulan ihtirazi kayıtlar,

hakkında bildirimde bulunur.

Madde 64

Asıl Metin

Bu Sözleşmenin aslı 31 Aralık 1976 tarihinden sonra, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilecek ve aslına uygun tasdikli örnekleri Genel Sekreterlikçe, bütün Akit Taraflara ve 52 nci maddenin birinci paragrafında belirtilen, Akit Taraf olmayan ülkelere gönderilecektir.

YUKARIDAKİ HUSUSLARI TASDİK ZIMNINDA, aşağıda imzası bulunan tam yetkililer bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Her üç metinde aynı derecede geçerli olmak üzere İngilizce, Fransızca ve Rusça dillerinde tek bir nüsha olarak bin dokuzyüz yetmiş beş yılının Kasım ayının ondördüncü günü Cenevre’de TANZİM EDİLMİŞTİR.